

درس یازدهم: آن شب عزیز

قلمرو زبانی: معنی واژه، املا و دستور

معنی واژه:

۱- معبّر تمام شد و وارد محوطهٔ پیش روی دشمن شدیم. محل عبور، گذرگاه (خ ۹۸)

املا:

۱- در عبارت زیر یک نادرستی املائی دیده می شود ها را آن؛ بیابید و درست بنویسید. (خ ۹۸)
■ نمی پذیرفتید و طفره می رفتید ولی اسرارهای من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد.

اسرار: اصرار

۲- در عبارت زیر، املائی درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

■ صدایی که می آمد (هزین ترین / حزین ترین) و عاشقانه ترین صدایی بود که می آمد. (ش ۹۸)

■ می دانید که من بیش از همه (مُسر / مُصر) بودم در شنیدن حرف های شما (خ ۹۹ انسانی، ش ۹۹)

۳- در همهٔ گزینه ها به جز گزینهٔ نادرستی املائی دیده می شود. گزینهٔ الف (خ ۹۹ تجربی و ریاضی)
الف بچه ها هم انکار از دست آن ذله شده بودند و تکبیر می گفتند.

ب) تنها و تنها برای تعلیم گرفتن، شبه شما را در میان تاریکی تعقیب کردم. شبح

پ) عمق گودال آن قدر نبود که بتواند جسهٔ آدمی را در خود بگیرد. جثه

ت) به سمت خاکریز می رفتند و آخرین رمغ هایشان را در آخرین فشنگ هایشان می ریختند. رمق

دستور:

۱- در عبارت زیر، زمان فعل مشخص شده را دقیقاً تعیین کنید. (خ ۹۸)

« صدای بلدرچین یک دم قطع نمی شود. جوجه کبک ها، خط و خال انداخته اند.»

ماضی نقلی

مضارع اخباری

۲- با توجه به نوشتهٔ زیر، درستی یا نادرستی موارد داده شده را تعیین کنید. (خ ۹۹ تجربی و ریاضی)

الف) زمان هر دو فعل «فهمیده اید» و «بوده است»، ماضی نقلی است. درست نادرست

ب) در گروه اسمی «انهدام آن تیربار»، واژهٔ «تیربار» هستهٔ گروه اسمی است. درست نادرست

قلمرو ادبی (آرایه های ادبی)

۱- با توجه به نوشتهٔ زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. (خ ۹۹ انسانی)

« زمزمهٔ لطیف و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد. کجا می توانست مخفیگاه من باشد، در زمانی که ماه داشت سربلند از پشت ابرهای تیره بیرون می آمد؟ »

الف) کدام واژه دارای آرایهٔ «تشخیص» است؟ ماه

ب) در کدام قسمت، آرایهٔ «حس آمیزی» دیده می شود؟ زمزمهٔ لطیف و ملایم

۲- حس آمیزی به کار رفته در عبارت زیر را توضیح دهید.

(دی ۹۹)

« مثل کلاس گرم و پرشور حرف می‌زدید و مثل کلاس طنز و شوخی از کلامتان نمی‌افتاد.» نویسنده دو حس شنوایی و لامسه را در جمله «گرم حرف می‌زدید» آمیخته است.

قلمرو فکری: معنی و مفهوم نظم و نثر، درک مطلب و تناسب معنایی

۱- با توجه به رباعی زیر، منظور از «طریق پاکبازی» چیست؟ (خ ۹۸)

کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت
با زخم نشان سرفرازی نگرفت
زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!

عشق حقیقی، شهادت در راه حق، از جان گذشتگی

۲- با توجه به رباعی زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید (ش ۹۹)

«کس چون تو طریق پاکبازی نگرفت
با زخم نشان سرفرازی نگرفت
زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!»

الف) مخاطب شاعر در این دو بیت کیست؟ **جانبازان یا شهدای جنگ**

ب) مقصود از به بازی گرفتن حیثیت مرگ چیست؟ **بی‌اعتبار کردن مرگ**

۳- معبر تمام شد و وارد محوطه پیش روی خاکریزهای دشمن شدیم: گذرگاه تمام شد و وارد میدان پیش روی سنگرهای دشمن شدیم.

(ش ۹۸)

(خ ۹۹ تجربی و ریاضی)

۴- در شعر زیر، شاعر دلیل بیدار شدن هر ساله نوبهار را چه می‌داند؟

هر سال چو نوبهار خرم
بیدار شود ز خواب نوشین
تا باز کند به روی عالم
دیباچه خاطرات شیرین

از لاله دهد به سبزه زیور
ای دوست مرا به خاطر آور
برای یادآوری خاطرات شیرین مردم جهان

